

2012-04-11

Dnr 44-2011:3568

Utbildning Leder Till Rätt Arbete Education i Norden AB
Rektorn vid John Bauergymnasiet i Karlstads kommun

Beslut för gymnasieskola

efter tillsyn av den fristående gymnasieskolan
John Bauergymnasiet i Karlstads kommun

Tillsyn av John Bauergymnasiet i Karlstads kommun

Helhetsbedömning

Skolinspektionen genomför tillsyn i de nio gymnasieskolor som har Utbildning Leder Till Rätt Arbete Education i Norden AB (Ultra Education i Norden AB) som huvudman under hösten 2011 och våren 2012. John Bauergymnasiet i Karlstads kommun besöktes av Skolinspektionen den 7 och 8 november 2011.

Genomsnittlig betygspoäng för skolan som helhet är påtagligt lägre än motsvarande värde i riket. Andel elever med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier är lägre än riksgenomsnittet. Dessutom är det vid John Bauergymnasiet i Karlstad stor skillnad i måluppfyllelse såväl mellan program som i jämförelse med riket. Det finns utbildningar där samtliga elever når lägst grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier men också utbildningar där enbart varannan elev når denna behörighet.

John Bauergymnasiet i Karlstad måste vidta åtgärder så att alla skolans elever ges möjligheter att minst nå grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier. Skolans måste också ta till åtgärder för att förbättra betygsresultaten vid ett antal program. Dessutom visar tillsynen att åtgärder behövs inom följande områden som har betydelse för kunskapsresultaten: skolans systematiska och dokumenterade kvalitetsarbete måste förbättras i vilket innefattas att skolans resultat i större omfattning regelbundet utvärderas och följs upp. I detta arbete ingår att analysera betygsresultat, granska utfallet av det entreprenöriella lärandet och pröva nya metoder i syfte att förbättra kunskapsresultat. Det är viktigt att skolan i planeringen av verksamheten anger utformningen av elevernas inflytande på arbetssätt, arbetsformer och innehåll i undervisningen. Alla elever ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Vidare måste särskilt stöd ges i den omfattning och på det sätt eleverna behöver och har rätt till i vilket innefattas att åtgärdsprogram upprättas och utarbetas i enlighet med bestämmelserna. Samtliga de kompetenser som enligt bestämmelserna ska tillhöra elevhälsan ska

delta i och ges möjligheter att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Avslutningsvis finner Skolinspektionen det anmärkningsvärt att det kvarstår brister som påtalats i Skolverkets beslut efter utbildningsinspektion vid John Bauergymnasiet i Karlstad den 19 december 2007 (dnr 54-2004:2493). Exempel på detta är så viktiga delar i skolans arbete som att förbättra elevernas kunskapsresultat samt skolans kvalitetsarbete för att följa upp och analysera elevernas kunskapsresultat.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på ett antal områden där huvudmannen måste vidta åtgärder så att alla elever lägst när grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier. Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Beslut

Föreläggande

De beskrivna bristerna som Skolinspektionen konstaterat vid tillsynen av John Bauergymnasiet i Karlstads kommun måste åtgärdas för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och eleverna därmed ska få den utbildning de har rätt till.

En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under rubriken Skäl för beslut.

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Utbildning Leder Till Rätt Arbete Education i Norden AB att senast den **13 augusti 2012** avhjälpa påtalade brister genom att vidta nedanstående åtgärder.

De vidtagna åtgärderna ska samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Rektorn och lärarna klargör inte för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och dess vårdnadshavare har.

Lärarna ger inte alla elever den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med undervisning och lärande.

I detta ingår att:

- Skolan klargör för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har (Lgy 11 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Rättigheter och skyldigheter/9 kap. 8 § 1985 års skollag jämfört med Lpf 94 1.1 Skolans värdegrund och uppgifter, Rättigheter och skyldigheter).
- Lärarna ger elever som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling (3 kap. 3 § andra meningen skollagen, Lgy 11 2.1 Kunskaper/9 kap. 8 § 1985 års skollag jämfört med Lpf 94 1.2 Gemensamma uppgifter för de frivilliga skolformerna, 2.1 Kunskaper)

Grundläggande värden och inflytande

Eleverna ges inte ett aktivt inflytande över utbildningen.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med grundläggande värden och inflytande.

I detta ingår att:

- Det i planeringen av verksamheten anges utformningen av elevernas inflytande (1 kap. 10 §, 4 kap. 14 § första stycket skollagen, Lgy11 2.3 Elevernas ansvar och inflytande).
- Eleverna har ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll (4 kap. 9 § skollagen, Lgy11 2.3 Elevernas ansvar och inflytande/9 kap. 8 § 1985 års skollag jämfört med Lpf 94 2.3 Elevernas ansvar och inflytande).

Trygghet och studiero

Ordningsregler har inte utarbetats under medverkan av eleverna.

Det finns inte för skolan en plan mot kränkande behandling som anger vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med trygghet och studiero.

I detta ingår att:

- Ordningsregler finns och att de har utarbetats under medverkan av eleverna (5 kap. 5 § skollagen).
- Det för skolan finns en plan mot kränkande behandling som anger vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp (6 kap. 8 § skollagen).

Särskilt stöd

Särskilt stöd ges inte i den omfattning och på det sätt eleverna behöver och har rätt till.

Rektorn ser inte till att behovet av särskilt stöd skyndsamt utreds och att beslut om åtgärdsprogram fattas om det befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med särskilt stöd.

I detta ingår att:

- Eleverna får det särskilda stöd de behöver (3 kap. 8 § tredje stycket skollagen, Lgy 11 2.6 Rektorns ansvar/9 kap. 8 § 1985 års skollag jämfört med Lpf 94 2.6 Rektors ansvar).
- Det vid utredningen sker samråd med elevhälsan (3 kap. 8 § andra stycket skollagen).
- Rektorn ser till att beslut fattas om åtgärdsprogram och att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas (3 kap. 9 § skollagen).

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Rektorn tar inte ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete och omsätter inte heller resultaten i åtgärder för att uppfylla de nationella målen.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

I detta ingår att:

- Rektorn ser till att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen (4 kap. 4 §

första stycket skollagen, Lgy11 2.6 Rektorns ansvar/9 kap. 8 § 1985 års skollag jämfört med Lpf 94 2.6 Rektorns ansvar).

- Kvalitetsarbetet genomförs under medverkan av lärare, övrig personal och elever och att elevernas vårdnadshavare ges möjlighet att delta i arbetet (4 kap. 4 § andra stycket skollagen).

Omfattning, innehåll och resurstillgång

För utbildningen finns inte nödvändiga materiella resurser för att syftet med utbildningen ska kunna uppnås.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med omfattning, innehåll och resurstillgång.

I detta ingår att:

- Eleverna har tillgång till skolbibliotek som används i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande (2 kap. 36 § skollagen).

Avstående från ingripande

Vid tillsynen har även konstaterats brister för vilka Skolinspektionen avstår från ingripande i enlighet med 26 kap. 12 § skollagen.

Huvudmannen ska enligt skollagen ha skriftliga rutiner för att ta emot och utreda klagomål mot utbildningen. Information om rutinerna ska lämnas på lämpligt sätt. Vid tillsynen har Skolinspektionen uppmärksammat att det finns brister i skolans klagomålshantering. Bristen är av enkel karaktär och har under tillsynen rättats till av huvudmannen. Skolinspektionen avstår därför från att ingripa i denna del.

Skäl för beslut

Måluppfyllelse

Kunskapsresultat

Skolinspektionen utgår i sin tillsyn från alla elevers lika rätt till en god utbildning i en trygg miljö. Det innebär att alla elever når maximala resultat och lägst grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier.

Den genomsnittliga betygspoängen för skolan som helhet är 12,5 (14,1) för avgångseleverna år 2011. Skolinspektionen noterar att den genomsnittliga betygspoängen förbättras över tid. Vidare framgår av Skolverkets officiella statistik för år 2011 att andel elever med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier är 82 (87) procent och att andel elever med fullföljd utbildning för nybörjare är 85 (76) procent. Siffrorna inom parentes anger motsvarande värden för riket. Skolinspektionen konstaterar att inte alla elever vid John Bauergymnasiet i Karlstad når grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier eller fullföljer sina studier inom angiven tid. Dessutom är den genomsnittliga betygspoängen för skolan som helhet påtagligt lägre än riksgenomsnittet.

Betygsstatistik för John Bauergymnasiet i Karlstad innefattar i jämförelse med riket få utbildningar och därför är det också viktigt att jämföra betygsresultat per program. Officiell statistik för avgångseleverna läsåret 2010/11 ger följande bild: Resultaten varierar stort såväl mellan skolans program som i jämförelse med motsvarande program i riket. Exempel på detta är att den genomsnittliga betygspoängen vid Elprogrammet (EC) är 10,3 (12,5) och Medieprogrammet (MP) 11,5 (13,4) men vid Handelsprogrammet (HP) 13,7 (12,9) och Omvårdnadsprogrammet (OP) 13,9 (13,3). Andelen elever med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier är vid HP 100 (79) procent och OP 95 (81) procent men vid EC 57 (89) procent och MP 67 (83) procent. Det är alltså stor skillnad i måluppfyllelse mellan program. Det finns utbildningar vid John Bauergymnasiet i Karlstad där samtliga elever lägst når grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier och det finns utbildningar där en anmärkningsvärt hög andel elever inte når denna behörighet.

Vidare visar skolans sammanställningar av resultat för skolan som helhet att det finns en hög andel elever med betyget Icke godkänt (IG) vid nationella kursprov läsåret 2010/11. Exempel på detta är kursproven i matematik A och

matematik B där 20 respektive 40 procent av eleverna fick betyget IG. Enligt samma redovisning är det 23 procent av eleverna som fick betyget IG i kursprovet i svenska B och alltså inte lägst når mål att uppnå i kursplanen.

Skolinspektionens utredning visar att alla elever vid John Bauergymnasiet i Karlstad inte ges möjlighet att lägst nå behörighet till universitets- och högskolestudier. Skolinspektionen pekar i detta beslut på ett antal områden där skolan behöver vidta åtgärder för att förbättra elevernas kunskapsresultat.

Resultat av värdegrundsarbetet

Skolan ska enligt läroplanen förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingarna. Där ingår människolivets okränkbarhet, allas lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män samt solidaritet med svaga och utsatta.

Samtal med elever visar att de vid besökstillfället upplever skolan som en trygg arbetsplats och att relationerna mellan vuxna och elever och elever/elever bygger på respekt och ömsesidigt förtroende. På skolan bedrivs ett arbete för att förebygga och förhindra kränkande behandling vilket framkommer i såväl intervjuer med rektorn och personal som i dokument. Inget annat framkommer än att skolan omedelbart utreder omständigheter kring upplevda kränkningar och, i förekommande fall, vidtar åtgärder för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Skolinspektionens utredning visar inte annat än att resultatet av värdegrundsarbetet motsvarar de nationella målen.

Föreläggande:

Undervisning och lärande

Bedömning:

Rektorn och lärarna klargör inte för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och dess vårdnadshavare har.

Lärarna ger inte alla elever den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

Motivering:

Enligt läroplanen ska rektorn och lärarna klargöra för eleverna vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever har. Vidare ska lärarna enligt skollagen ge alla elever den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

Intervjuer med såväl rektorn som lärare och elever samt besök i verksamheten visar att kunskapssynen och synen på undervisningen och lärandet huvudsakligen speglar det som uttrycks i skollagen, läroplanen och kursplanerna. De elever Skolinspektionen möter på skolan känner dock överlag inte till läroplanens mål, program mål eller examensmål. Eleverna känner exempelvis inte till att deras inflytande på såväl innehåll som former ska vara viktiga principer i utbildningen. Inte heller har eleverna vetskap om att de program mål eller examensmål som finns för varje program ska ligga till grund för planeringen av utbildningen och undervisningen från elevernas första dag på programmet. I möten med elever och lärare ges exempel på att det sker samverkan mellan lärare och ämnen för att utbildningens olika delar ska hänga samman och bilda en helhet. Intervjuer visar dock att eleverna inte förstår att detta är kopplat till för utbildningarna övergripande mål. Intervjuer med lärare och elever samt dokumentstudier visar att elever och lärare inte systematiskt gör en gemensam tolkning av målen i läroplanen, program målen respektive examensmålen. Detta innebär att eleverna inte ges förutsättningar att kunna utöva ett verkligt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och innehåll i undervisningen.

I redovisade dokument beskrivs att John Bauergymnasiet i Karlstad "arbetar med ett kvalitetssäkrat utbildningskoncept som kontinuerligt utvecklas i syfte att ligga i framkant". Entreprenöriellt lärande utgör ett fundament i pedagogik och verksamhet. I detta ingår exempelvis att lärare och elever arbetar i ämnesövergripande längre arbetspass (3 timmar inklusive 20 minuters rast). Vidare framkommer av redovisade dokument att "vi stimulerar elevers kreativitet" samt "vi arbetar i en lustfylld lärmiljö med kreativa lärprocesser" samt "Eleven utvecklar sin lust att lära samt förmågan att vara innovativ och handlingskraftig". Inre drivkrafter och motivation är alltså viktigt för det entreprenöriella

lärandet, vilket bekräftas av intervjuade elever som menar att de måste ta ett stort eget ansvar för genomförandet av arbetsuppgifter och kvalitén i dessa.

Intervjuer med såväl lärare som elever visar dock att det finns elever som under hela arbetspassets längd inte ges den stimulans de behöver för att utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Det finns exempelvis elever som när de lätt och tidigt under det nästan tre timmar långa arbetspasset är färdiga med den arbetsuppgift som delgetts får gå hem. Detta trots att det återstår lektionstid. Det finns också elever som förvisso är kvar i lektionssalen resterande del av arbetspasset men som arbetar med uppgifter i annat ämne eller "sitter av tiden", vilket förutom vid intervjuer visar sig vid besök i verksamheten. I lärarintervjuer framkommer att "det är svårt att tillfredsställa alla när det är stora grupper" samt att det "är mycket fokus på att eleverna ska nå betyget Godkänt (G)" och att detta sker på bekostnad av de elever som skulle kunna prestera mer. Officiell statistik för läsåret 2010/11 visar att antal heltidstjänster per 100 elever vid John Bauergymnasiet i Karlstad är 6,3 (8,1) vilket dessutom är lägre i jämförelse med tidigare år. Det finns alltså elever vid John Bauergymnasiet i Karlstad som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås, men inte ges ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling. Skolinspektionen vill i sammanhanget hänvisa till de i jämförelse med riket låga kunskapsresultaten för såväl skolan som helhet som för enskilda utbildningar vid skolan.

Av utredningen framgår sammanfattningsvis att rektorn och lärarna inte klargör för eleverna vilka mål utbildningen har. Dessutom ger lärarna inte de elever som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

3 kap. 3 § andra meningen skollagen, Lgy 11 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Kunskaper/9 kap. 8 § 1985 års skollag jämfört med Lpf 94 1.1 Skolans värdegrund och uppgifter, Rättigheter och skyldigheter, 1.2 Gemensamma uppgifter för de frivilliga skolformerna, 2.1 Kunskaper

Grundläggande värden och inflytande**Bedömning:**

Eleverna ges inte ett aktivt inflytande över utbildningen.

Motivering:

Enligt skollagen ska eleverna ges inflytande över utbildningen. Enligt läroplanen ska läraren svara för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och innehåll i undervisningen. Den närmare utformningen av planeringen av inflytandet ska, enligt skollagen, anges i samband med planering av verksamheten.

Vid John Bauergymnasiet i Karlstad arbetar lärarna såväl i arbetslag som enskilt för att eleverna ska ha möjligheter till inflytande över det egna lärandet, vilket framkommer i såväl intervjuer med lärare och elever som i dokument. Dessutom uppfattar Skolinspektionen att det i enskilda kurser finns goda möjligheter till elevinflytande eftersom eleverna överlag har kunskap om kursplanernas mål och betygskriterier/kunskapskrav.

Tillsynen visar dock att det finns skillnad i elevernas möjligheter till inflytande över det egna lärandet beroende på ämne och lärare. I något ämne är eleverna med och samråder och utvecklar hur kursplanen ska gestaltas i undervisningen. I andra ämnen är elevernas möjligheter till inflytande alltför ofta begränsat till att bestämma i vilken ordning arbetsområden ska studeras, hur och när kunskaper ska redovisas samt om arbetet ska utföras enskilt eller i grupp, vilket bekräftas i intervjuer med elever samt besök i verksamheten. Som nämns tidigare i skäl för beslut känner eleverna på skolan överlag inte till läroplanens mål, program mål eller examensmål och att deras inflytande på såväl innehåll som former ska vara viktiga principer i utbildningen.

Intervjuer med rektorn och lärare samt dokumentstudier visar att den närmare utformningen av inflytande inte anges i samband med planering av verksamheten. Det finns ingen gemensam strategi för hur skolan såväl övergripande som i enskilda ämnen ska arbeta för att eleverna ska få möjligheter till inflytande över det egna lärandet.

Av utredningen framgår sammanfattningsvis att eleverna inte ges möjligheter till inflytande över det egna lärandet och inte heller ges de förutsättningar som anges i författningarna. Den närmare utformningen av inflytandet anges inte i planeringen av verksamheten. Skolans verksamhet uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

1 kap. 10 § och 4 kap. 9 § och 14 § första stycket skollagen, Lgy 11 2.3 Elevernas ansvar och inflytande/9 kap. 8 § 1985 års skollag jämfört med Lpf 94 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Trygghet och studiero**Bedömning:**

Ordningsregler har inte utarbetats under medverkan av eleverna.

Det finns inte för skolan en plan mot kränkande behandling som anger vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp.

Motivering:

Enligt skollagen ska ordningsregler finnas för skolan. De ska utarbetas under medverkan av eleverna och följas upp på varje skola. Rektorn beslutar om ordningsregler.

Vidare ska huvudmannen enligt skollagen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Vid John Bauergymnasiet i Karlstad finns ett dokument som benämns "Ordningsregler, trivsel och säkerhet". Av vad som framkommer vid elev- och personalintervjuer har ordningsreglerna inte tagits fram i samverkan med eleverna. Detta kan förklara varför Skolinspektionen möter elever på skolan som inte känner till att det finns ordningsregler. Dessutom visar såväl intervjuer med elever och lärare som besök i verksamheten att skolans ordningsregler inte efterlevs vid alla lektionstillfällen. Exempel på detta är när mobiltelefoner används under lektionstid trots att dessa enligt reglerna ska vara avstängda då. Avslutningsvis har rektorn inte beslutat om ordningsreglerna, vilket bekräftas i av skolan redovisat dokument.

John Bauergymnasiet i Karlstad har en "Likabehandlingsplan" för läsåret 2011/12 som omfattar en plan mot kränkande behandling. Planen beskriver skolans tillvägagångssätt för att förebygga, förhindra och kartlägga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Skolans plan innehåller däremot inga konkreta och målinriktade åtgärder som skolan, utifrån en kartläggning,

avser att påbörja eller genomföra under det kommande året. Det finns inte heller en redogörelse för hur de under föregående år planerade åtgärderna har genomförts.

Av utredningen framgår sammanfattningsvis att skolans ordningsregler och plan mot kränkande behandling inte är utarbetade i enlighet med författningarna. Skolans verksamhet uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning:

5 kap. 5 § och 6 kap. 8 § skollagen

Särskilt stöd**Bedömning:**

Särskilt stöd ges inte i den omfattning och på det sätt eleverna behöver och har rätt till.

Rektorn ser inte till att behovet av särskilt stöd skyndsamt utreds och att beslut om åtgärdsprogram fattas om det befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.

Motivering:

Om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov, genom uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, ska detta enligt skollagen anmälas till rektorn.

Rektorn ska enligt skollagen se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd.

Vidare ska ett åtgärdsprogram, enligt skollagen, utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Om en utredning visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas.

Skolinspektionen finner exempel på att åtgärdsprogram upprättas för elever i behov av särskilt stöd. Det finns dock elever vid skolan som är i behov av särskilt stöd för vilka det saknas såväl utredning av behov som utarbetade åtgärdsprogram, vilket bekräftas av såväl elever som personal och rektorn. Som exempel på detta anges av elever kurser som genomförs på "kort tid", såsom matematik B. Skolinspektionen bedömer detta som anmärkningsvärt.

Rektorn framhåller dock att han från och med starten av innevarande läsår ser till att elevers behov av särskilt stöd utreds. Skolinspektionen vill i sammanhanget också hänvisa till vad som nämns tidigare i rapporten om den stora andel elever som i ett antal kurser fått betyget IG.

När elevens behov av särskilt stöd inte utreds innan åtgärdsprogram utarbetas blir det svårt för skolan att upprätta sådana program i enlighet med bestämmelserna, vilket det finns exempel på i de åtgärdsprogram Skolinspektionen tagit del av. Det finns program som beskriver hur elevens problem i skolan yttrar sig medan elevens behov inte framgår. Exempel på detta är att AA "har i perioder svårt att komma i tid till skolan, detta resulterar i att han missar delar av kurser och kommer efter i kurser" samt att BB "lätt kan bli okoncentrerad om det är något som stör i bakgrunden". Dessutom relaterar programmen överlag inte till läroplanens och kursplanernas mål.

Dessutom beskrivs de åtgärder skolan avser att vidta inte alltid tydligt och konkret med utgångspunkt i elevens behov, utan mer översiktligt. Exempel på detta är att eleven AA "börjar där klassen befinner sig i de kurser han har i sitt individuella schema". När de åtgärder skolan avser att vidta inte anges tydligt och konkret samt kopplas till elevens behov blir det svårt att följa upp och utvärdera åtgärderna.

Avslutningsvis sker inte samråd med elevhälsan i den omfattning och med de medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser som bestämmelserna anger. Samråd sker vanligtvis med skolsköterska, kurator och specialpedagog. Psykolog finns inte kontinuerligt tillgänglig i skolans verksamhet utan kontaktas enbart när behov uppstår, vilket bekräftas av intervjuer med personal och rektor samt dokumentstudier. Skolinspektionen konstaterar att elevhälsan inte är systematiskt delaktig i att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Av utredningen framgår sammanfattningsvis att skolans arbete med särskilt stöd brister eftersom särskilt stöd inte ges i den omfattning och på det sätt ele-

verna behöver och har rätt till. Dessutom utarbetas åtgärdsprogram inte i enlighet med författningarna. Skolans verksamhet uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

3 kap. 8 och 9 §§ skollagen, Lgy 11 2.6 Rektorns ansvar/9 kap. 8 § 1985 års skollag jämfört med Lpf 94 2.6 Rektorns ansvar

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen**Bedömning:**

Rektorn tar inte ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete och omsätter inte heller resultaten i åtgärder för att uppfylla de nationella målen.

Motivering:

Varje skola ska enligt skollagen systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Det är enligt såväl skollagen som läroplanen rektorn som ansvarar för att planera, följa upp, utvärdera och utveckla utbildningen i förhållande till de nationella målen.

Som ett led i uppföljning och utvärdering av verksamheten upprättar John Bauergymnasiet i Karlstad årligen en skriftlig kvalitetsredovisning. I kvalitetsredovisningen för läsåret 2010/11 kommenterar skolan kortfattat resultat vid nationella kursprov i matematik och engelska. Dessutom anges skolans målsättningar för andel elever med "examensbetyg", "högskolebehörighet" samt "genomströmning" för elever som avslutar sin utbildning vid skolan efter tre år. I bilagor till kvalitetsredovisningen redovisas, per program, resultat vid nationella kursprov. Vidare redovisas betygsresultat i samtliga kurser som betygsatts föregående läsår. Skolinspektionen konstaterar att det i skolans kvalitetsredovisning saknas analyser och resonemang med koppling till i bilagan redovisade betygsresultat, vilket också konstaterades i beslut den 7 maj 2010 (dnr 40-2009:3677) efter kvalitetsgranskning av betygssättning vid John Bauergymnasiet i Karlstad.

Skolans mål för "högskolebehörighet" och "genomströmning" är 80 procent, vilket Skolinspektionen finner anmärkningsvärt. Det centrala målet måste vara att samtliga elever som påbörjar en gymnasieutbildning också fullföljer denna med lägst grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier.

Intervjuer med såväl undervisande personal som rektorn visar att uppföljning och utvärdering av kunskapsresultat företrädesvis sker i skolans respektive arbetslag samt i ämneslag för exempelvis engelska, matematik och svenska. Tillsynen visar att undervisande personal inte deltar i ett systematiskt kvalitetsarbete där kunskapsresultat jämförs exempelvis mellan program och för skolan som helhet. Skolinspektionen vill i sammanhanget peka på vad som nämns tidigare i skäl för beslut om stora skillnader i måluppfyllelse mellan såväl utbildningar som enskilda kurser.

Det finns dock i skolans dokumenterade kvalitetsarbete ingen systematisk jämförande analys av kunskapsresultat mellan enskilda kurser, mellan elevgrupper eller för skolan som helhet. Inte heller finns en uppföljning och analys av medelvärde (poäng) för slutbetygen per program. Dessutom följer skolan inte upp, jämför och analyserar resultat vid nationella kursprov i jämförelse med motsvarande kursbetyg.

Skolan bedriver inte ett systematiskt kvalitetsarbete där man med utgångspunkt i exempelvis kunskapsresultaten systematiskt prövar verksamheten, utvärderar och jämför resultat samt prövar nya metoder i syfte att förbättra kunskapsresultat.

Av utredningen framgår sammanfattningsvis att skolans systematiska kvalitetsarbete inte motsvarar författningarnas krav när det gäller uppföljning, analys och resonemang om åtgärder för förbättringar av kunskapsresultat. Skolans verksamhet uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

4 kap. 4 § skollagen, Lgy 11 2.6 Rektorns ansvar/9 kap. 8 § 1985 års skollag jämfört med Lpf 94 2.6 Rektors ansvar

Omfattning, innehåll och resurstillgång**Bedömning:**

För utbildningen finns inte nödvändiga materiella resurser för att syftet med utbildningen ska kunna uppnås.

Motivering:

Enligt skollagen ska eleverna i gymnasieskolan ha tillgång till skolbibliotek. Med skolbibliotek avses enligt förarbetena (prop. 2009/10:165 s 284) en gemensam och ordnad resurs av medier och information som ställs till elevernas och

lärarnas förfogande och som ingår i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja eleverna. I läroplanen framhålls biblioteket som en del av skolans arbetsmiljö med syftet att eleverna själva ska kunna söka och utveckla kunskaper.

Tillsynen vid John Bauergymnasiet i Karlstad visar att eleverna inte har tillgång till skolbibliotek, vilket bekräftas av rektorn. Det finns alltså vid skolan ingen gemensam och ordnad resurs av medier och information som ställs till elevernas och lärarnas förfogande och som ingår i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande.

Av utredningen framgår att eleverna inte har tillgång till skolbibliotek. Skolans verksamhet uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

2 kap. 36 § skollagen

Avstående från ingripande:**Huvudmannaskap och godkännande****Bedömning:**

Huvudmannen saknar skriftliga rutiner för klagomål och tar inte emot och utreder klagomål mot utbildningen.

Motivering:

Huvudmannen ska enligt skollagen ha skriftliga rutiner för att ta emot och utreda klagomål mot utbildningen. Information om rutinerna ska lämnas på lämpligt sätt. I förarbetena (prop. 2009/10:165 s. 673) poängteras att det är nödvändigt att informationen om rutinerna lämnas på ett sådant sätt att de blir kända för de som vill lämna klagomål.

John Bauergymnasiet i Karlstad redovisar ett dokument benämnt "Synpunkt JB" som beskriver hur skolan och huvudmannen arbetar med klagomålshantering. Av dokumentet framgår inte att det handlar om klagomålshantering vilket innebär att huvudmannen inte informerat om rutinerna på sådant sätt att de blir kända.

Eftersom huvudmannen under tiden för tillsynen förtydligat informationen på hemsidan och därmed rättat till bristen avstår Skolinspektionen från ingripande.

Författning:

4 kap. 8 § skollagen

Bakgrund

Beskrivning av John Bauergymnasiet i Karlstads kommun

Skolverket beslutade den 4 november 2002 (dnr 44-2002:1381) att John Bauergymnasiet i Karlstads kommun har rätt till bidrag för:

- Utbildningen specialutformat Medieprogram inriktning IT-media. Utbildningen har i bidragshänseende hänförs till Medieprogrammet.
- Utbildningen specialutformat Elprogram inriktning IT-nätverksteknik. Utbildningen har i bidragshänseende hänförs till Elprogrammet.
- Utbildningen Handelsprogrammet inriktning Entreprenörskap. Utbildningen har i bidragshänseende hänförs till Handels- och administrationsprogrammet.

Skolverket beslutade den 13 november 2003 (dnr 44-2003:1064) att John Bauergymnasiet i Karlstads kommun har rätt till bidrag för:

- Utbildningen Floristprogrammet. Utbildningen har i bidragshänseende hänförs till Hantverksprogrammet.

Skolverket beslutade den 1 december 2006 (dnr 44-2006:978) att John Bauergymnasiet i Karlstads kommun har rätt till bidrag för:

- Utbildningen Hälso- och idrottsprogrammet inriktning hälsa och idrott. Utbildningen har i bidragshänseende hänförs till Omvårdnadsprogrammet.
- Utbildningen Samhällsprogrammet inriktning hälsa och idrott. Utbildningen har i bidragshänseende hänförs till Samhällsvetenskapsprogrammet.

Skolverket beslutade den 6 december 2007 (dnr 44-2007:1229) att John Bauergymnasiet i Karlstads kommun har rätt till bidrag för:

- Utbildningen Trädgårdsprogrammet. Utbildningen har i bidragshänseende hänförs till Naturbruksprogrammet.

Skolverket beslutade den 10 december 2008 (dnr 44-2008:1507) att John Bauergymnasiet i Karlstads kommun har rätt till bidrag för:

- Utbildningen Teknik inriktning IT. Utbildningen har i bidragshänseende hänförs till Teknikprogrammet.

Skolinspektionen beslutade den 9 juni 2010 (dnr 37-2010:3130) om överföring av gymnasieutbildning att John Bauergymnasiet i Karlstad från och med läsåret 2011/12 har rätt till bidrag för:

- Utbildningen IT teknik och support som motsvarar det nationella El- och energiprogrammet inriktning dator och kommunikationsteknik.
- Utbildningen Florist som motsvarar det nationella Hantverksprogrammet.
- Utbildningen Idrott hälsa och ledarskap som motsvarar det nationella Barn- och fritidsprogrammet inriktning fritid och hälsa.
- Utbildningen Teknik IT och systemutveckling som motsvarar det nationella Teknik-programmet inriktning informations- och medieteknik.
- Utbildningen Handel entreprenörskap som motsvarar det nationella Handels- och administrationsprogrammet inriktning handel och service.
- Utbildningen Media digitalt skapande som motsvarar det nationella Estetiska programmet inriktning estetik och media.
- Utbildningen Samhäll media och journalistik som motsvarar det nationella Samhällsvetenskapsprogrammet inriktning medier, information och kommunikation.
- Utbildningen Ekonomi entreprenörskap som motsvarar det nationella Eko-

nomiprogrammet inriktning ekonomi.

Skolinspektionen beslutade den 31 januari 2011 (dnr 320-2010:6692) att John Bauergymnasiet i Karlstads kommun från och med läsåret 2011/12 har rätt till bidrag för:

- Samhällsvetenskapsprogrammet inriktning beteendevetenskap som motsvarar det nationella Samhällsvetenskapsprogrammet inriktning beteendevetenskap.

Verksamheten vid John Bauergymnasiet i Karlstad startade läsåret 2003/04 och omfattar vid tillsynstillfället utbildningarna:

Årskurs 1:

- IT teknik och support
- Florist
- Idrott hälsa och ledarskap
- Teknik IT och systemutveckling
- Handel entreprenörskap
- Media digitalt skapande
- Samhäll media och journalistik
- Ekonomi entreprenörskap
- Samhällsvetenskapsprogrammet inriktning beteendevetenskap

Årskurs 2 och 3:

- Specialutformat Medieprogram inriktning IT-media
- Specialutformat Elprogram inriktning IT-nätverksteknik
- Handelsprogrammet inriktning Entreprenörskap
- Floristprogrammet
- Hälso- och idrottsprogrammet inriktning hälsa och idrott
- Teknik inriktning IT

Huvudman för skolan är aktiebolaget Utbildning Leder Till Rätt Arbete Education i Norden AB (Ultra Education i Norden AB) med organisationsnummer 556495-2207.

Skolan har vid tillsynsbesöket 538 elever. De flesta eleverna är folkbokförda i

Karlstads kommun, men skolan har även elever från såväl närliggande som från andra kommuner. En del elever har resväg och restid som innebär att de får långa arbetsdagar. John Bauergymnasiet i Karlstad är relativt centralt belägen med närhet till allmänna kommunikationsmedel.

Skolan följer läroplanen för de frivilliga skolformerna, Lgy 11 (årskurs 1) samt Lpf 94 (årskurs 2 och 3).

Skolinspektionen har i samband med tillsynen haft kontakt med Karlstads kommun angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet. Karlstads kommun har svarat att de utnyttjar sin rätt till insyn i skolan bland annat genom att John Bauergymnasiet våren 2011 deltagit i kommunens elevenkät "Våga Visa". Kommunens tjänstemän har inget att anmärka på verksamheten.

I ärendets slutliga handläggning har avdelningsjuristen Ingrid Brännare och undervisningsrådet Anna Kjellberg deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Kjell Hedwall
Avdelningschef

Thomas Nilsson
Undervisningsråd

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn hos alla huvudmän för att granska skolväsendet. Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande i kommunen att nå de nationella målen och bedömer om kommunen/huvudmannen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer **måluppfyllelsen** inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen** samt **enskild elevs rätt. För fristående huvudmän granskas dessutom huvudmannaskap och godkännande.**

För fristående skolor genomförs en tillsyn som är sammanhållen. Detta innebär att fristående skolor inom samma utbildningsföretag, oavsett geografisk hemvist, besöks under en viss period. Denna tillsyn rör enbart utbildningsföretag med två eller fler skolor.

Tillsynsplanen för dessa utbildningsföretag finns publicerade på Skolinspektionens hemsida.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010. För elever som har påbörjat utbildningen före den 1 juli 2011 ska 1985 års skollag fortsätta att tillämpas tills dess att eleverna avslutat sin utbildning. Det innebär att 1985 års skollag, i valda delar, för åk 2 och 3 är utgångspunkt för Skolinspektionens tillsyn och granskning.

När hänvisning görs till 9 kap. 8 § 1985 års skollag är det bestämmelsens lydelse före den 1 mars 2010 som avses. I de fall hänvisningar görs till 2 kap. förordningen (1996:1206) om fristående skolor och viss enskild verksamhet inom skolområdet avses dess lydelse före den 1 februari 2011, om inte annat särskilt anges. I ärendet tillämpas gymnasieförordning (1992:394), om inte annat särskilt anges.

Av beslut om förklaring om rätt till bidrag till skolan framgår att skolan ska följa 1994 års läroplan för de frivilliga skolformerna (Lpf 94). Det innebär att bindande föreskrifter i läroplanen kan läggas till grund för Skolinspektionens beslut.

Tillsynen av fristående gymnasieskolor ska ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Varje huvudman får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan utan i vilken utsträckning verksamheten, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas.

Alla beslut kompletteras med en muntlig återrapportering till företrädare för huvudmannen. Dessa ges också möjlighet att ta del av och att lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).